

Helsingfors/Mariehamn 20.1.2026

Nr 3/26

Hänvisning Ålands lagtings skrivelse
17.12.2025, nr 167/2025.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av kommunalskattelagen för landskapet Åland, antagen av lagtinget 17.12.2025.

Landskapslagens huvudsakliga innehåll

Genom landskapslagen ändras grundavdraget och vissa avdrag för utgifter för inkomstens förvärvande. Kommunalskattelagen (2011:119) för landskapet Åland ändras så att medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer och andra sådana organisationer som enligt sina stadgar har mål med anknytning till arbetsmarknadsverksamhet inte ska vara avdragsgilla utgifter. Lagen ändras också så att kostnaderna för en bostad eller fritidsbostad som den skattskyldige själv eller familjen använder inte heller ska vara avdragsgilla utgifter för förvärvande eller bibehållande av löneinkomst. Grundavdragets maxbelopp höjs med 100 euro, från 3 825 till 3 925 euro.

Landskapslagen ska tillämpas från och med skatteåret 2026.

Lagstiftningsbehörigheten

Enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om kommunerna tillkommande skatter.

Postadress:
Ålandsdelegationen
Statens ämbetsverk på Åland
PB 58
22101 MARIEHAMN

Telefon:
växel 0295 017 200

Adress i Helsingfors:
Annegatan 22 A 3
00100 HELSINGFORS

Landskapslagen kommer vid tidpunkten för ikraftträdandet att tillämpas retroaktivt från det pågående skatteårets början. Med anledning härav konstaterar Ålandsdelegationen att grundlagen inte innehåller något generellt förbud mot retroaktiv skattelagstiftning. Enligt 15 § i Finlands grundlag är vars och ens egendom tryggad och en retroaktiv skattelag innebär ett ingripande mot detta skydd av egendom. Grundlagsutskottet har konstaterat att man utifrån allmänna rättsprinciper, såsom kraven på förutsägbarhet och skälighet, kan formulera en utgångspunkt enligt vilken skattelagstiftning med retroaktiv verkan ska undvikas. Utskottet har konstaterat att det trots detta kan finnas sådana särdrag i enskilda fall som gör det möjligt att anta retroaktiv skattelagstiftning (GrUU 1/2009 rd).

Höjningen av grundavdragets maxbelopp är till fördel för den skattskyldige. Genom landskapslagen ska medlemsavgifterna till arbetsmarknadsorganisationer och kostnaderna för en bostad eller fritidsbostad inte vara avdragsgilla utgifter. Dessa ändringar ska tillämpas från det pågående skatteårets början. I föreliggande landskapslag sker ändringen i början av skatteåret och förutsebarheten påverkas inte nämnvärt. Det kan inte heller anses vara fråga om en oskälig ändring. Hinder för en retroaktiv tillämpning av landskapslagen föreligger inte (se också t.ex. ÅD 2/15 och ÅD 3/2025).

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen har med beaktande av självstyrelselagens för Åland stadganden funnit att hinder för ikraftträdande av landskapslagen inte föreligger.

Närvarande Ordföranden Holm-Johansson, ledamöterna Dahlén, Leino-Sandberg, Siitari och Åkerblom.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Marine Holm-Johansson
ordförande

Sören Silverström
sekreterare